

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

När vi från presidiet sida tar del av bokslutshandlingarna för Sala kommun 2018 kan vi konstatera att efter tre år av överskott uppvisar Sala kommun nu ett underskott på 36,4 mkr. Det är allvarligt på flera sätt. Dels innebär underskottet stora påfrestningar för kommande års driftbudget då underskottet ska återställas under kommande år och dels pekar underskottet på en bristande kostnadskontroll. Nettokostnadsökningen har under året varit 12,3 % jämfört med föregående år. Samtidigt har skatteintäkter, bidrag och utjämning endast varit 3,8%. Var och en kan inse att denna utveckling måste brytas, annars kommer även kommande år att uppvisa stora underskott. Insatser måste därför göras för att öka medvetenheten bland politiker, tjänstepersoner och allmänheten om vilka konsekvenser som olika politiska beslut får för den kommunala ekonomin.

Vår bedömning är att speciell uppmärksamhet måste ägnas de specialdestinerade statsbidragen. Nämnderna måste göra analyser för varje enskilt statsbidrag för att se om det över huvud taget är rimligt att ansöka om detta med hänsyn till de konsekvenser för driftskostnaderna som bidraget får. Likaså måste större omsorg läggas på att följa utvecklingen av redan beviljade specialdestinerade statsbidrag för att ha en beredskap vid förändring.

Vi noterar också den orimligt höga investeringsvolymen, 264,4 mkr. Vi inser behoven som följer av ökande befolkning och förändrad befolkningsstruktur men också av de stora behoven av att ersätta byggnader som inte längre är funktionella. De investeringar som görs måste följas av noggranna analyser av de driftskostnadskonsekvenser som följer av dessa.

Kommunens nämnder har nu ett omfattande och svårt arbete framför sig för att nå en ekonomi i balans. Kommunstyrelsen har härvid en speciellt viktig roll att spela genom sitt uppdrag att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Det arbete som nu pågår i nämnderna kommer att vara avgörande för om man ska lyckas få sin ekonomi i balans. Vi noterar det arbete som nu pågår i nämnderna och att de vid varje sammanträde med kommunstyrelsen redovisar sina vidtagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans och dess effekter samt redovisar vilka åtgärder som avses vidtas framöver. Speciellt vård- och omsorgsnämnden måste mot bakgrund av den anmärkning som revisorerna riktar mot nämnden sätta in kraftfulla åtgärder för att under året komma i balans. Vi konstaterar också att kommunstyrelsen vid varje sammanträde stämmer av den ekonomiska kontroll- och åtgärdsplan som beslutades hösten 2018, vilket är helt nödvändigt.

Kommunfullmäktiges
presidium

Vi är alla medvetna om att kommunerna kommer att ha ett bekymmersamt ekonomiskt läge under de kommande åren. Redan 2018 hade så många som 72 kommuner underskott och bara en tredjedel klarade ett resultat över 2%. Hela 75% av kommunerna hade underskott inom individ och familjeomsorgen. Inför 2022 visar beräkningar att underskottet kommer att vara 31 miljarder för kommunerna om kostnaderna ökar i takt med befolkningen. Detta ställer än högre krav på en stark kostnadskontroll och uppföljning.

En av anledningarna till kommunernas ekonomiska bekymmer är förändrade statsbidrag där drastiska nedskärningar gjorts av en rad specialdestinerade statsbidrag. Ett sådant exempel är det nya ersättningssystemet för kommunernas mottagande av ensamkommande barn och unga som innebar en sänkning med mellan 30 och 60 procent. Det nya ersättningssystemet har inneburit en extra kostnad på drygt en miljard kronor för kommunerna sammantaget sedan det trädde i kraft den 1 juli 2017. Stora förändringar har också gjorts inom skolans område där neddragningar/förändringar av specialdestinerade statsbidrag inneburit drastiskt ändrade förutsättningar för den kommunala ekonomin.

Från kommuner och regioner understryks vikten av att de specialdestinerade statsbidragen ersätts av generella statsbidrag som ger större möjligheter till lokal anpassning, styrning och ansvarstagande för de lokala politikerna.

Revisorerna har i sin redogörelse för 2018 konstaterat att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018. Man konstaterar också att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte fullt ut är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

Kommunfullmäktiges presidium har tagit del av bokslutsmaterialet och revisorernas redogörelse och inhämtat information om pågående arbete i syfte att nå en ekonomi i balans.

Mot denna bakgrund instämmer vi i revisorernas yrkande och hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att bevilja ledamöter i kommunstyrelsen och nämnder ansvarsfrihet för 2018 års verksamhet.

Sala 2019-04-29

Carola Gunnarsson

Eva Axelsson

Emil Andersson Bleckert